

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ŚLEDCZEJ DO ZBADANIA
LEGALNOŚCI, PRAWIDŁOWOŚCI
ORAZ CELOWOŚCI DZIAŁAŃ,
A TAKŻE WYSTĘPOWANIA NADUŻYĆ,
ZANIEDBAŃ I ZANIECHAŃ W ZAKRESIE
LEGALIZACJI POBYTU CUDZOZIEMCÓW
NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ W OKRESIE OD DNIA
12 LISTOPADA 2019 R. DO DNIA
20 LISTOPADA 2023 R.
(NR 32)
z dnia 22 lipca 2024 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. (nr 32)

22 lipca 2024 r.

Komisja Śledcza do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r., obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sowy (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– przesłuchanie Krzysztofa Waclawka, byłego szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, wezwanego w celu złożenia zeznań w toczącym się postępowaniu zmierzającym do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Waclawek** świadek wezwany przez Komisję oraz **Maciej Bielski, Rafał Boruń, Beata Czechowicz, Marita Dybowska-Dubois, Krystian Kamiński, Tobiasz Szychowski i Mariusz Zagórski** stali doradcy Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz, Monika Biała i Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dzień dobry, otwieram posiedzenie Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. Stwierdzam kworum.

W dniu dzisiejszym w posiedzeniu uczestniczą stali doradcy Komisji zgodnie z listą obecności.

Na podstawie art. 16a ustawy o sejmowej komisji śledczej zezwalam przedstawicielom prasy na dokonywanie, za pomocą aparatury, utrwalania obrazu lub dźwięku, albowiem przemawia za tym interes publiczny, nie będzie to utrudniało przebiegu posiedzenia, a ważny interes osoby wezwanej nie sprzeciwia się temu.

Porządek dzisiejszego jawnego posiedzenia przewiduje przesłuchanie pana Krzysztofa Waclawka, byłego szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – pełnił tę funkcję od 3 lutego 2020 r. do 18 grudnia 2023 r., a od marca 2019 r. do 2 lutego 2020 r. był zastępcą szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – który został wezwany na okoliczność działań związanych z realizacją krajowej polityki migracyjnej oraz procesem legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podejmowa-

nych przez podmioty wskazane w uchwale z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie powołania komisji w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, legalności tych działań, ich prawidłowości oraz celowości, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a nadto na okoliczność posiadanych przez niego informacji na temat działań, nadużyć lub zaniechań służb specjalnych i Policji odnośnie do procesu legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie objętym zakresem prac Komisji.

Pan Krzysztof Waclawek został wezwany na godzinę 11:00. Witamy pana.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę, stwierdzam zatem przyjęcie porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia Komisji. Przypominam również, że na godzinę 15.00 mamy zaplanowane posiedzenie niejawne w celu przesłuchania Piotra Krawczyka, byłego... 13.00 – pana Krzysztofa Waclawka, a na godzinę 15.00 przesłuchanie Piotra Krawczyka, byłego szefa Agencji Wywiadu.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego porządku dziennego posiedzenia Komisji.

Na zaproszenie Komisji stawił się pan Krzysztof Waclawek.

Pan Krzysztof Waclawek wskazuje, że ze względu na stan zdrowia może zeznawać wyłącznie w pozycji stojącej, z przerwami. Chcę poinformować, że oczywiście Komisja uwzględnia pana wniosek i wyraża zgodę na złożenie przez pana zeznań w pozycji stojącej. Będziemy zarządzać przerwy co 30 minut, a gdyby działo się coś, co wymaga częstszych przerw, proszę o sygnalizację.

Pan Krzysztof Waclawek został wezwany na okoliczność działań związanych z realizacją krajowej polityki migracyjnej oraz procesem legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podejmowanych przez podmioty wskazane w uchwale z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie powołania komisji w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, legalności tych działań, ich prawidłowości oraz celowości, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a nadto na okoliczność posiadanych przez niego informacji na temat działań, nadużyć lub zaniechań służb specjalnych i Policji odnośnie do procesu legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium RP w okresie objętym zakresem prac Komisji.

Informuję o dokonywanym zapisie dźwiękowym pana przesłuchania przed Komisją.

W pierwszej kolejności odbierzemy od pana dane osobowe. Imię i nazwisko?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Krzysztof Waclawek.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Wiek?

Świadek Krzysztof Waclawek:

52 lata.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Zajęcie?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Funkcjonariusz w grupie dyspozycyjnej szefa na długotrwałym, poszpitalnym, pooperacyjnym zwolnieniu lekarskim.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Czy był pan karany za składanie fałszywych zeznań lub fałszywych oskarżeń?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Nie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Po przesłuchaniu proszę o podanie adresu pracownikom sekretariatu Komisji Śledczej w celu odnotowania tego adresu w załączniku.

Zgodnie z treścią art. 11d ust. 1 ustawy o sejmowej komisji śledczej, w związku z art. 233 § 1 Kodeksu karnego pouczam pana o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy z art. 233 § 1 Kodeksu karnego, za co grozi kara pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Na podstawie art. 11d ustawy o sejmowej komisji śledczej odbiorę od pana przyrzeczenie. Proszę wszystkich o powstanie.

„Świadomy znaczenia moich słów...

Świadek Krzysztof Waclawek:

„Świadomy znaczenia moich słów...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

...i odpowiedzialności przed prawem...

Świadek Krzysztof Waclawek:

...i odpowiedzialności przed prawem...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

...przyrzekam uroczyście...

Świadek Krzysztof Waclawek:

...przyrzekam uroczyście...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

...że będę mówił szczerą prawdę...

Świadek Krzysztof Waclawek:

...że będę mówił szczerą prawdę...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

...niczego nie ukrywając z tego...

Świadek Krzysztof Waclawek:

...niczego nie ukrywając z tego...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

...co mi jest wiadome”.

Świadek Krzysztof Waclawek:

...co mi jest wiadome”.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo. Państwa proszę usiąść.

Pouczam pana o przysługujących osobie wezwanej uprawnieniach wynikających z art. 11c ust. 1 ustawy o sejmowej komisji śledczej, tj.: prawo do odmowy zeznań, gdy jest ona osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa pozostającego w ścisłym związku z czynem stanowiącym przedmiot postępowania albo gdy za to przestępstwo została skazana; prawo do uchylenia się od odpowiedzi na pytanie, jeżeli jej udzielenie mogłoby narazić osobę wezwaną lub osobę dla niej najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego na odpowiedzialność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe – osobą najbliższą w rozumieniu wyżej wymienionego art. 115 § 1 k.k. jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu; prawo do żądania, aby przesłuchano ją na posiedzeniu zamkniętym, jeżeli treść zeznań mogłaby narazić na hańbę osobę wezwaną lub osobę dla niej najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 k.k.; prawo do odmowy zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ciążący na osobie wezwanej obowiązek zachowania tajemnicy ustawowo chronionej w przypadkach określonych w przepisach ustawy o sejmowej komisji śledczej, tj. w art. 11e–11g ustawy o sejmowej komisji śledczej; prawo zgłaszania wniosku o zarządzenie przerwy w posiedzeniu komisji; prawo zwrócenia się z wnioskiem o umożliwienie swobodnego wypowiedzenia się w objętej przesłuchaniem sprawie; prawo zwrócenia się z wnioskiem o uchylenie pytania, które w ocenie osoby wezwanej sugeruje jej treść odpowiedzi, jest

nieistotne bądź niestosowne; prawo zwrócenia się z wnioskiem o zmianę terminu przesłuchania; prawo złożenia wniosku o dokonanie czynności, które komisja może albo ma obowiązek podejmować z urzędu; prawo złożenia wniosku o wyłączenie członka komisji w trybie art. 5 albo art. 6 ustawy o sejmowej komisji śledczej.

Wymogi proceduralne obligują mnie do zadania pytania, czy zrozumiał pan treść pouczenia?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Tak, zrozumiałem, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Komisję, wynikającymi z zeznań jawnych świadków Jarmuszkiewicza i Krawczyka, okoliczności, które dotyczą pana zeznania objęte są tajemnicą ustawowo chronioną. Rozumiemy, że jest pan związany tajemnicą w tym zakresie. Komisja posiada zwolnienie z tajemnicy od szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Czy w związku z powyższym... Czy składa pan wniosek o przesłuchanie pana na posiedzeniu zamkniętym?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Tak, oczywiście, również też.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Czy ma pan jakieś inne wnioski?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Tak, panie przewodniczący. Ja mam dwa wnioski. Pierwszy mój wniosek dotyczy dokumentu, którego jeszcze nie posiadał mój pracodawca w momencie udzielania Wysokiej Komisji odpowiedzi, tj. mojego zwolnienia lekarskiego, co chciałbym panu przewodniczącemu wręczyć.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Świadek Krzysztof Waclawek:

Panie przewodniczący, miałbym również drugi wniosek – o umożliwienie mi swobodnej wypowiedzi w przedmiocie prac Komisji.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę bardzo.

Świadek Krzysztof Waclawek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego byłem od 3 lutego 2020 r. do 19 grudnia 2023 r., a Polska mierzyła się w tym czasie z szeregiem bardzo poważnych zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa, zagrożeń niespotykanych dotychczas po przemianach demokratycznych z roku 1989.

A mianowicie były to przede wszystkim pandemia COVID-19 i lockdown w latach 2020–2021, przerwanie łańcucha dostaw w przemyśle i gospodarce. To też czas rosyjskich operacji wpływu i rosyjskich operacji dezinformacyjnych w celu destabilizowania sytuacji wewnętrznej w mojej ojczyźnie. Następnie był atak hybrydowy, reżyserowany przez służby Białorusi i Rosji, w ramach operacji „Śluza” na granicy Polski na wysokości Białorusi, poczynając od drugiej połowy 2021 r. do teraz.

I kolejnym niezmiernie ważnym dla bezpieczeństwa państwa zdarzeniem była nieuprawniona agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Kinetycznie rozpoczęła się 24 lutego 2022 r. i my spotykaliśmy się ze wszystkimi następstwami tej wojny: z olbrzymią falą uchodźców, która płynęła nieprzerwanie do Polski w latach 2022–2023, z olbrzymim wzrostem cen surowców energetycznych w całej Europie, a przede wszystkim mierzyliśmy się z operacjami wywiadowczymi i kampaniami dezinformacyjnymi prowadzonymi przez służby specjalne Federacji Rosyjskiej, w tym próbami dezintegracji naszego społeczeństwa jako odpowiedź na pomoc wojskową i pomoc humanitarną, której udzielała Polska Ukrainie bądź która płynęła przez Polskę na Ukrainę.

Jednak należy podkreślić, że Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego poradziła sobie z realizacją ustawowych zadań w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa. I w tym okresie, jak również w całym okresie 8 lat rządów Zjednoczonej Prawicy nie doszło w Polsce do żadnego zamachu terrorystycznego, aktu sabotażowego czy dywersyjnego. Chciałbym wobec tego powiedzieć, że realizacja rządowego programu „Poland.Business Harbour” nie stanowiła na tym tle żadnego realnego zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa. Żadna z osób, cudzoziemców, która dotarła do Polski na podstawie tej szczególnej wizy „Poland. Business Harbour” nie brała udziału w żadnym incydencie, który godziłby w bezpieczeństwo państwa.

Chciałbym tak dla przypomnienia parę wartości podać. W ramach rządowego programu „Poland.Business Harbour” wydano około 90 tys. wiz, ale musimy pamiętać – wydano te wizy osobom zidentyfikowanym co do ich danych personalnych, miejsca zamieszkania, miejsca zatrudnienia, a jedynie 15–20 tys. z nich wjechało do Polski. Zestawić to należy z operacją hybrydową na polskiej granicy, gdzie służby polskie w okresie od początku drugiej połowy 2021 r. do dzisiaj odnotowały 100 tys. prób nielegalnego przekroczenia granicy przez osoby przepychane przez te służby z terenu Białorusi. Musimy pamiętać o tym, że te osoby to były osoby nieznane z imienia i nazwiska. Były to osoby, gdzie nie było możliwości ustalenia ich danych personalnych, a ocena Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego wskazywała, że co najmniej 30% spośród tych osób to osoby stanowiące realne zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej – osoby związane z grupami terrorystycznymi, z grupami paramilitarnymi, z grupami przestępczymi bądź przeszkolone wojskowo na terenie Federacji Rosyjskiej.

Natomiast, Wysoka Komisjo, należy tę liczbę wydanych wiz w programie „Poland. Business Harbour” i liczbę osób, która w związku z tym programem wjechała do Polski, odnieść również do fali uchodźców z terenów objętych wojną na Ukrainie, gdy w ciągu zaledwie 3 pierwszych tygodni od wybuchu wojny do Polski dotarły ponad 2 mln uchodźców z terenów Ukrainy, a w przeciągu 12 miesięcy – ponad 10 mln ludzi, którzy uciekali przed wojną. A w tej grupie należało identyfikować realne zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, takie jak: osoby notowane za związki z terroryzmem, członków grup przestępczych czy osoby powiązane ze służbami specjalnymi Federacji Rosyjskiej, które przygotowywane były przez te służby do realizacji zadań wywiadowczych, ale też dywersyjnych i sabotażowych na terenie Polski. Dla przypomnienia chciałbym nadmienić, że w szczycie tej fali uchodźców na teren Polski przybywało każdej doby od 100 tys. do 150 tys. osób.

Chciałbym jednocześnie podkreślić fakt, że na bieżąco przeprowadzałem konsultacje z szefami europejskich cywilnych służb specjalnych, cywilnego kontrwywiadu i w żadnym przypadku nie otrzymałem informacji, że na terenie ich państw osoby, które używały w Polsce wizę „Poland.Business Harbour”, stanowiły jakiekolwiek zagrożenie dla bezpieczeństwa ich państw czy dla bezpieczeństwa całej Europy.

Podsumowując, należy stwierdzić, że polskie służby odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa państwa, w tym Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, poradziły sobie z tymi zagrożeniami i zarówno państwo polskie, jak i polscy obywatele byli bezpieczni. Chciałbym w tym miejscu jeszcze raz bardzo serdecznie podziękować funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego za realizację codziennych obowiązków i tych najtrudniejszych zadań, za ich profesjonalizm, za ich zaangażowanie, bo bez ich służby to bezpieczeństwo państwa nie byłoby w takim stopniu zapewnione, jak zostało.

Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję.

Czy w związku ze zwolnieniem lekarskim składa pan wniosek o odroczenie przesłuchania?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Nie. Jestem gotów składać zeznania, ale, tak jak pan przewodniczący wspomniał, jeżeli mogłoby być w ciągu tych 30 minut parę minut przerwy, kolejne 30 minut...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Oczywiście. Ta prośba zostanie uwzględniona, jak najbardziej.

Świadek Krzysztof Wacławek:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Przechodzimy zatem do zadawania pytań. Ja mam taką propozycję, żeby serie pytań były krótsze, pięciominutowe – prezydium i później członkowie Komisji.

Trochę też w kontekście tej swobodnej wypowiedzi chciałbym pana poprosić o powiedzenie, co zawierała korespondencja Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. 5 czerwca otrzymaliśmy pismo szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, który informował nas o działaniach Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. M.in. było to przekazanie informacji dotyczącej możliwej wzmożonej migracji obywateli Federacji Rosyjskiej do Polski, wynikających z niej zagrożeń godzących w bezpieczeństwo państwa, w tym o charakterze wywiadowczym i terrorystycznym, a także możliwości przenikania do Polski wraz z napływem rosyjskich migrantów osób powiązanych z grupami przestępczymi.

Wiedza ta została zawarta w piśmie z 10 lutego 2021 r., skierowanym do ministra spraw zagranicznych Zbigniewa Raua oraz członka... ministra, koordynatora służb specjalnych Mariusza Kamińskiego. Ponadto o rosnącym zainteresowaniu migracją Rosjan do Polski, m.in. w ramach programu „Poland.Business Harbour”, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego informowała w meldunku sytuacyjnym z 24 marca 2022 r. Dokument ten otrzymali m.in. wiceprezes Rady Ministrów Jarosław Kaczyński, minister spraw zagranicznych Zbigniew Rau i Mariusz Kamiński, koordynator służb specjalnych.

Czy może pan powiedzieć, co te notatki zawierały?

Świadek Krzysztof Wacławek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, nie mogę powiedzieć, jakie szczegóły były zawarte w tych dokumentach, bo z tego, co sobie przypominam, to co najmniej jeden z tych dokumentów nosił i nosi do dzisiaj klauzulę „poufne”. Drugi z tych dokumentów jest dokumentem tajnym.

Natomiast ogólnie...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie, nie. Proszę odpowiadać na pytanie.

Świadek Krzysztof Wacławek:

Ogólnie mogę wspomnieć, że jeżeli Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego na ten temat pisała, to wskazywała na możliwość występowania potencjalnych... albo zainteresowań realizacją tego programu, albo potencjalnych, które mogą wystąpić w przyszłości, zagrożeń. Natomiast na pewno w żadnym momencie Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego nie informowała o istniejących realnych zagrożeniach dla bezpieczeństwa państwa, które by wynikały z realizacji programu „Poland.Business Harbour”.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Agencja Wywiadu w latach 2020–2023 przekazywała na bieżąco informacje do Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, odnoszące się do zagrożeń bezpieczeństwa, w tym w związku z uzyskiwaniem wiz w programie „Poland.Business Harbour” przez obywateli Federacji Rosyjskiej.

Co państwo z tymi informacjami na bieżąco robiliście?

Świadek Krzysztof Wacławek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, myślę, że ten fragment mogę powiedzieć na tej części jawnej. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego brała udział w całym procesie opiniowania wiz, również w programie „Poland.Business Harbour”. Agencja opiniując każdy poszczególny wniosek wizowy, dokonywała stosownych sprawdzeń i stąd też wynika korespondencja, która przepływała pomiędzy Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego a jakimikolwiek innymi podmiotami w tym kraju.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

W swojej wypowiedzi wstępnej powiedział pan, że wizy w ramach programu „Poland.Business Harbour” otrzymało około 90 tys. osób, z tego do Polski wjechało 20 tys. Na podstawie jakich danych ma pan tę wiedzę i skąd?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Teraz sobie już nie przypominam, skąd ta wiedza pochodzi. Wiedza w ostatnim czasie wielokrotnie była podkreślana w przekazie medialnym na temat tych liczb, natomiast ja od pół roku pozostaję na zwolnieniu lekarskim, więc nie mam codziennego wglądu do danych statystycznych, jak się to dzisiaj kształtuje.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Po co zatem te kolejne 70 tys. czy 75 tys. osób ubiegało się o te wizy, skoro nie chciało wjechać nigdzie, nie przyjechać do Polski?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, to też nie jest do końca w ten sposób, że ktoś nie chciał. Składa wniosek wizowy w ramach istniejącego programu, ta wiza jest wydana albo jest sprzeciw wobec wydania tej wizy. Takich głosów czy rekomendacji negatywnych w całym procesie wizowym ze strony Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego było bardzo dużo, w ramach tego programu co najmniej kilkaset razy negatywnie opiniowaliśmy.

Natomiast osoba po uzyskaniu wizy nie ma obowiązku wyjechać ze swojego kraju, przekroczyć granicę i wjechać do kraju, który wydał tę wizę. Natomiast jeżeli zdecyduje się skorzystać z tego przywileju posiadania wizy i wjechać do kraju, do którego posiada tę wizę, to jeszcze stosowne kontrole prowadzi Straż Graniczna. I zdarzają się sytuacje, że Straż Graniczna, pomimo istniejącej wizy, odmawia wjazdu na teren Rzeczypospolitej Polskiej w sytuacji, jeżeli deklarowany cel pobytu różni się z celem, co do którego wydany został konkretny rodzaj wizy. Natomiast również może odmówić wjazdu, jeżeli osoba nie posiada środków finansowych deklarowanych czy wymaganych do pobytu w naszym kraju.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ze źródeł otwartych wynikało, że duża część specjalistów ubiegających się o wizę w ramach programu „Poland.Business Harbour” zrealizowała pobyt na terenie strefy Schengen, wjeżdżając na zachód Europy. Agencja Wywiadu sugerowała Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego nadzór kontrwywiadowczy nad tym programem.

Czy taki nadzór był prowadzony?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Panie przewodniczący, taki nadzór oczywiście, że był prowadzony w ramach wprowadzonego tzw. podwyższonego reżimu kontrwywiadowczego, o którym to podwyższonym reżimie kontrwywiadowczym rozmawiałem osobiście z panem premierem Mateuszem Morawieckim w momencie, kiedy projekt był uruchamiany.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

OK.

I został taki raport... albo analiza przygotowana dla tego programu „Poland.Business Harbour”?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Informacje przed rozpoczęciem tego programu z pewnością z Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego były wysyłane, gdzie wskazywaliśmy na potencjalne ryzyka i zagrożenia, ale też niewspółmierne...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ale ja pytam, czy został przygotowany (*niezrozumiałe*) programu taki raport.

Świadek Krzysztof Waclawek:

Po zakończeniu jego realizacji czy przed rozpoczęciem?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Na początku, w trakcie uruchamiania programu.

Świadek Krzysztof Waclawek:

Z tego, co pamiętam, to tak. Była analiza przekazywana.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Była przekazywana analiza, tak?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Rozumiem, że to jest dokument klauzulowany, tak?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Tak jak większość dokumentów, które wychodziły z Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, ten również posiadał klauzulę, jak również te dokumenty, o których mówił pan przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Rozumiem, że na części niejawniej będziemy mogli kontynuować ten wątek.

Świadek Krzysztof Waclawek:

Tak.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dobrze.

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego poinformowała 19 maja 2021 r. ministra aktywów państwowych Jacka Sasina, ministra – członka Rady Ministrów, koordynatora służb specjalnych Mariusza Kamińskiego o możliwości nieprzestrzegania procedur bezpieczeństwa oraz wykorzystywania sprzętu niespełniającego norm technicznych w trakcie realizacji projektu Polimery Police oraz o fakcie zatrudniania na budowie fabryki polimerów cudzoziemców z krajów Azji Południowo-Wschodniej oraz Ukrainy. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego sygnalizowała przy tym przypadki wykorzystywania przez obcokrajowców wiz do celów innych niż deklarowany, czyli świadczenia pracy przez... inwestycji Polimery Police.

Gdzie zatem tę pracę miały świadczyć te osoby, skoro wizy były wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Panie przewodniczący, ten dokument, z tego, co pamiętam, nosi klauzulę albo „poufne”, albo „tajne” i nie dotyczy w żadnym aspekcie programu „Poland.Business Harbour”, tylko, tak jak usłyszałem w pierwszej części...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

My prowadzimy... legalizacji pobytu.

Świadek Krzysztof Waclawek:

...pana wypowiedzi, jakichś kwestii certyfikatów bezpieczeństwa wykorzystywanego w trakcie realizacji inwestycji sprzętu.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nieprzestrzegania procedur bezpieczeństwa oraz wykorzystywania sprzętu niespełniającego norm technicznych w trakcie realizacji projektu Polimery Police. (*niezrozumiałe*)

Świadek Krzysztof Waclawek:

Panie przewodniczący, musiałbym spojrzeć w treść tego dokumentu, żeby móc go skomentować, bo przez okres, gdy pełniłem funkcję... zaszczytną funkcję szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, przez moje ręce na zewnątrz wyszło kilka tysięcy dokumentów niejawnych. Ale jak spojrzę, to z pewnością sobie przypomnę.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To zaraz, dobrze.

I jeszcze na zakończenie jedno pytanie, ale też poprzedzone cytatem z pisma Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. ABW informowała o próbach wykorzystania rządowego programu „Poland.Business Harbour” do legalizacji pobytu w Polsce osób nieuprawnionych pochodzących z państw Azji Wschodniej i Azji Centralnej w piśmie

z 7 czerwca 2022 r. skierowanym do ministra rozwoju i technologii Waldemara Budy, ministra spraw zagranicznych Zbigniewa Raua, ministra – członka Rady Ministrów, koordynatora służb specjalnych Mariusza Kamińskiego, pełnomocnika prezesa Rady Ministrów do spraw GovTech, szefowej centrum GovTech Justyny Orłowskiej.

W dokumencie tym zostały zawarte informacje o przypadkach braku dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe związane z branżą IT osób ubiegających się o udział w programie „Poland.Business Harbour” oraz zgłaszanie znacznej liczby osób spokrewnionych z wnioskodawcą. Ponadto Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego wskazywała na zasadność poszerzenia kręgu podmiotów odpowiedzialnych za opiniowanie przedsiębiorstw uczestniczących w programie.

Mam zatem pytanie do pana, jaka skala tych, bym powiedział, niezgodnych z intencją programu „Poland.Business Harbour” wniosków wizowych była? Jak dalece poszerzano ten krąg osób potencjalnie spokrewnionych w tym zakresie? I również mam prośbę o uzasadnienie, jakie poszerzenie kręgu podmiotów odpowiedzialnych za opiniowanie przedsiębiorstw uczestniczących w programie... O co wnioskowaliście? Kto jeszcze powinien się ewentualnie zająć tym programem?

Świadek Krzysztof Waclawek:

Panie przewodniczący, ten dokument również jest niejawnym, chyba poufny, a z tego, co usłyszałem, to większą część treści już zdążyliśmy poznać. Natomiast tam jest istotne w tym dokumencie ostatnie zdanie całego pisma, bo ostatnie zdanie mówi o tym, że pomimo istnienia potencjalnych zagrożeń to mogą zaistnieć niewspółmierne korzyści dla gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej, gdy tak duża liczba informatyków może podjąć pracę. Natomiast szczegóły to już wolałbym omówić na tej części niejawnym.

Natomiast z rzeczy ogólnych – krąg podmiotów uczestniczących w opiniowaniu oczywiście został poszerzony. To jest pierwsza kwestia.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

O kogo?

Świadek Krzysztof Waclawek:

O te podmioty, co do których wnioskowaliśmy. Musiałbym sobie przypomnieć, spoglądając na treść pisma.

Natomiast w przypadku niewystarczającego udokumentowania doświadczeń w branży IT najczęściej to była negatywna rekomendacja ze strony ABW co do wydania wizy. A w przypadku zbyt licznych tzw. osób bliskich – tutaj wobec tego kręgu, poza współmałżonkiem i dziećmi, z tego, co pamiętam, również była negatywna rekomendacja co do wydania wizy.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

W tej chwili trzeba by było ogłosić przerwę, ale mam też taką propozycję, że w związku z powyższym, że świadek niemal na każde pytanie odpowiada, że szczegółowej odpowiedzi może udzielić na posiedzenie niejawnym, mam propozycję, abyśmy kontynuowali to posiedzenie już w części niejawnym.

A teraz ogłaszam przerwę. O godzinie 13.00 rozpoczniemy posiedzenie niejawnym, dziękuję bardzo.

Świadek Krzysztof Waclawek:

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Zamykam jawną część posiedzenia. Dziękuję bardzo.